

Apstiprināts ar Latvijas Bibliotēku padomes

2017.gada 19.septembra sēdes lēmumu

AKREDITĀCIJAS ATZINUMS

Preiļu Galvenajai bibliotēkai

Bibliotēku akreditācijas ekspertu komisija (Baiba Tormane, Jeļena Šapkova, Agrita Sagalajeva, Imelda Saulīte) izvērtēja bibliotēkas atbilstību akreditācijas nosacījumiem **reģiona galvenās bibliotēkas** statusā

pēc akreditācijas termiņa beigām atbilstoši Bibliotēku likuma 9., 10. un 12. pantam un LR Ministru kabineta noteikumiem Nr. 709 „Bibliotēku akreditācijas noteikumi” un konstatēja:

Bibliotēka ir Preiļu novada pašvaldības kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kura darbojas kā koordinējošais metodiskais centrs 25 Aglonas, Riebiņu, Preiļu un Vārkavas novadu pašvaldību bibliotēkām un sadarbojas ar novadu skolu bibliotēkām.

Kritērijs	Atbilst	Daļēji	Neatbilst	Pamatojums. Piezīmes
Bibliotēkas akreditācijas ieteikumi par iepriekšējo periodu ir izpildīti		X		Nav izveidotas klusās lasītavas. Aktīvi jāturpina darbs pie krājuma izvērtēšanas.
Iekšējie normatīvie un plānošanas dokumenti				
Bibliotēkai ir izstrādāti un apstiprināti bibliotēkas darbību reglamentējošie pamatdokumenti	X			
Bibliotēkas nolikums nosaka bibliotēkas darba organizāciju, funkcijas, tiesības un pienākumus.	X			
Bibliotēkas lietošanas noteikumos skaidri definēta bibliotēkas lietošanas kārtība, lietotāju tiesības un pienākumi	X			
Bibliotēkā ir izstrādāti un apstiprināti informācijas tehnoloģiju lietošanas noteikumi	X			
Bibliotēkai ir apstiprināts maksas pakalpojumu cenrādis	X			

Bibliotēkas nolikums, lietošanas noteikumi ir publiski pieejami	X			
Bibliotēkai ir izstrādāts vidēja termiņa plānošanas dokuments	X			Preiļu Galvenās bibliotēkas attīstības stratēģija 2015.-2019. gadam
Bibliotēkas darbības mērķi aptver visus bibliotēkas darbības virzienus	X			
Bibliotēkai ir izstrādāts gada darba plāns un detalizēti darba plāni, pasākumu plāni, kas atspoguļo bibliotēkas darbu	X			
Bibliotēkas personāls				
Bibliotēkas struktūra un darbinieku skaits nodrošina visu bibliotēkas funkciju sekmīgu veikšanu		X		Nav skaidri definēti darbinieku amata pienākumi, nav apstiprināti struktūrvienību reglamenti
Pārskata periodā visiem darbiniekiem tika nodrošināta profesionālā pilnveide, darbinieki var piedāvāt kvalitatīvus bibliotēkāros pakalpojumus	X			
Bibliotēkai ir izstrādāts profesionālās pilnveides plāns nākamajam plānošanas periodam bibliotēkārā darba jomās.	X			
Bibliotēkas finansiālā nodrošinājuma dinamika pārskata periodā (5 gadi)				
Finansējums nodrošina bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu un veicina bibliotēkas attīstību	X			Pašvaldības finansējums pārskata perioda beigās, salīdzinot ar perioda sākumu, pieaudzis par 29 %.
Krājuma komplektēšanai piešķirtais pašvaldības finansējums atbilst LR Ministru kabineta noteikumu Nr.415 „Bibliotēku darbībai nepieciešamā finansējuma normatīvi” ieteikumiem	X			Finansējums pārskata perioda beigās, salīdzinot ar perioda sākumu, pieaudzis par 34 %.

Bibliotēka iesaistās projektu konkursos, piesaistot papildus līdzekļus	X			Europe Direct, Valsts Kultūrkapitāla fonda, daļība ERAF pārrobežu projektā
Darbības pamatrādītāji pārskata periodā				
Bibliotēkas lietotāju skaits				Samazinājies par 3 %. Rādītājus ietekmēja iedzīvotāju skaita samazinājums par 11%
Apmeklējums				Samazinājies par 6 %
Izsniegums				Samazinājies par 15 %
Iedzīvotāju aptvērums				46 % no apkāpnes teritorijas iedzīvotājiem
Informācijas resursi (krājums, datu bāzes)				
Bibliotēkai ir izstrādāta krājuma komplektēšanas koncepcija, kura atbilst bibliotēkas mērķu sasniegšanai un sabiedrības vajadzību nodrošināšanai		X		Komplektēšanas koncepcijai trūkst sasaistes ar esošās situācijas izvērtējumu, kurš būtu balstīts uz statistikas analīzi
Krājuma komplektēšana notiek saskaņā ar koncepciju	X			
Krājuma izvērtēšana notiek regulāri, pietiekamā apjomā		X		2016. gadā izslēgtas 2973 vienības
Krājuma fiziskā kvalitāte ir laba		X		Krājumā daudz mazizmantotu un fiziski nolietotu izdevumu
Krājums ir lietotājiem ērti pieejams un aplūkojams	X			
Krājums nodrošina dažādu iedzīvotāju grupu vajadzības un intereses.	X			
Bibliotēka aktīvi popularizē literatūras klasikas vērtības un mūsdienu latviešu oriģinālliteratūru	X			
Daiļliteratūras žanru aptvērums ir plašs	X			
Krājums bērniem un pusaudžiem tiek komplektēts atbilstoši LR Ministru kabineta noteikumu Nr.355 „Vietējas nozīmes	X			Jaunieguvumi bērniem sastāda 20% no kopējā grāmatu krājuma iepirkuma

bibliotēku tīkla darbības noteikumi”				
Uzziņu un nozaru literatūras krājums ir daudzveidīgs un aktuāls	X			
Krājuma komplektēšana notiek regulāri	X			
Bibliotēkas abonēto periodisko izdevumu abonēšanai izlietoti aptuveni 1/3 no finansējuma krājuma komplektēšanai, kas atbilst sabalansēta krājuma veidošanas principiem	X			
Krājuma apgrozība ir augsta (grāmatu krājuma apgrozība vērtējama kā augsta, ja > 1,4; laba, ja >0,9; vidēja, ja >0,5; zema, ja mazāka par 0,5)				Grāmatu krājuma apgrozības koeficients ir 1,29
Bibliotēkā ir pieejami un tiek popularizēti multimedālie materiāli	X			
Bibliotēkā ir pieejamas un aktīvi tiek popularizētas tiešsaistes datu bāzes	X			
Pārskata periodā ir savākti, apkopoti un aprakstīti materiāli par novadu un personībām	X			Ir izveidotas un regulāri papildinātas 452 tematiskās un 1251 novadpētniecības materiālu kopas, novadpētniecības datu bāzē pieejami 34523 ieraksti. Izveidota elektroniska novadnieku enciklopēdija par 1015 personālijām.
Elektroniskā kataloga, e-resursu veidošana				
Bibliotēka strādā ar bibliotēku informācijas sistēmu (BIS) ALISE, izmanto visas sistēmas moduļu iespējas.	X			Reģionā ar sistēmu strādā 24 no 25 pagastu bibliotēkām un 8 no 18 skolu bibliotēkām. Tomēr sistēmbibliotekārs nepārrauga visu sistēmas moduļu darbību un neapmeklē novadu bibliotēkas, lai uz vietas pārbaudītu

				sistēmas izmantošanu.
Krājuma inventarizācija tika veikta atbilstoši normatīvajos aktos paredzētajam termiņam	X			
Bibliotēka veido Reģiona elektronisko kopkatalogu un Novadpētniecības datubāzi, resursi ir pieejami tiešsaistē.	X			Kopkatalogu (https://preili.biblioteka.lv/Alise/lv/home.aspx) veido Preiļu Galvenā bibliotēka un 25 pagasta bibliotēkas (Aglonas, Preiļu, Riebiņu, Vārkavas novada bibliotēkas)
Bibliotēka veido informatīvo materiālu lietotājiem par digitalizētajiem novadpētniecības tiešsaistes resursiem	X			
Bibliotēkas krājuma dati pilnībā ir atspoguļoti kopkatalogā.	X			Bibliotēkas un reģiona bibliotēku dati atspoguļoti pilnībā, skolu bibliotēku krājumu pievienošana vēl procesā.
Reģiona bibliotēku krājumu rekatalogizācija ir pabeigta	X			
Bibliotēkas kopkataloga ierakstu kvalitāte ir laba, regulāri tiek veikta kontrole un rediģēšana	X			
Krājuma izsniegšana un saņemšana Bibliotēkā notiek automatizēti. Tiešsaistē darbojas attālais pakalpojums lietotājiem - grāmatu rezervēšana/pasūtīšana un grāmatu termiņa pagarināšana	X			Automatizēta krājuma izsniegšana un saņemšana notiek 23 no 25 pagastu bibliotēkām
Bibliotēka izmanto un piedāvā starpbibliotēku abonementa pakalpojumus elektroniski	X			
Bibliotēkas publicitāte. Informācija par bibliotēku tīmekļa vietnē				
Bibliotēkas tīmekļa vietnē lietotājiem tiek sniegta aktuāla informācija par bibliotēkas lietošanas noteikumiem, darba laiku, pakalpojumiem, informācijas resursiem,		X		Esošās tīmekļa vietnes funkcionalitāte un iespējas nav mūsdienīgas, bet ir izstrādāta jauna bibliotēkas tīmekļa vietne, tā ir ieviešanas procesā

kontaktinformācija				
Tīmekļa vietnē ir informācija par visām reģiona novadu pašvaldības bibliotēkām, saturs tiek uzturēts un atjaunots regulāri.	X			
Bibliotēkas tīmekļa vietnē darbojas tulkošanas rīks	X			
Informācija par bibliotēku ir pieejama arī vietējos preses izdevumos, kā arī informatīvo bukletu un afišu veidā. Aktuālā informācija tiek ievietota arī sociālajos tīklos	X			Bibliotēkai ir savs profils sociālajos tīklos, informācija ir aktuāla Informācija pieejama arī vietējā presē ("Preiļu Novada Vēstis", "Vietējā Latgales Avīze", līdz 2016.gada vidum arī laikraksts "Novadnieks"), Latgales televīzijā un radio, Preiļu novada tīmekļa vietnē www.preili.lv . Bibliotēkas telpās uzstādīts elektroniskais displejs, kas atspoguļo aktuālo informāciju. Šāds displejs ir uzstādīts arī pilsētā.
Bibliotēkas pakalpojumi un rīkotie pasākumi				
Pārskata periodā bibliotēka regulāri rīkoja lasīšanas veicināšanas un novada, novadnieku popularizēšanas pasākumus (jauno grāmatu dienas, tikšanās ar literātiem, Grāmatu svētkus, Dzejas dienas, novadam veltīti pasākumi)	X			Skaitis: 580
Pārskata periodā bibliotēka regulāri rīkoja novada un novadnieku popularizēšanas pasākumus (novadnieku jubilejas, novadam veltīti pasākumi u.c.)	X			Skaitis:75
Pārskata periodā bibliotēka aktīvi iesaistījās pašvaldības rīkotajos pasākumos, sadarbojās ar pilsētas kultūras u.c. pašvaldības iestādēm, NVO	X			

Bibliotēkā regulāri notika lietotāju konsultēšana un mācības darbam ar datoru, mācības un konsultēšana par datu bāzu, digitālo resursu, e-pakalpojumu izmantošanu	X			
Bibliotēkas darbiniekiem ir laba informācijpratība	X			
Bibliotēkā ir uzskatāmi izvietoti informatīvie materiāli par pakalpojumiem, pasākumiem, mācībām	X			
Apmeklētāju atsauksmes Ierosinājumu/atsauksmju burtnīcā par bibliotēkas sniegtajiem pakalpojumiem ir pozitīvas			X	Nav ierosinājumu / atsauksmju burtnīcas
Bibliotēkas darba laiks nodrošina iedzīvotājiem iespēju izmantot pakalpojumus darba dienās arī pēc plkst. 17:00 vai brīvdienā	X			
Tika veiktas aptaujas, lai noskaidrotu iedzīvotāju viedokli un ierosinājumus par bibliotēkas darbību	X			
Bibliotēkas piedāvātie pakalpojumi būtiski sekmē iedzīvotāju mūžizglītību (atbalsta formālo, neformālo un interešu izglītību)	X			
Darbs ar bērniem un jauniešiem				
Bibliotēkā ir struktūrvienība - Bērnu apkalpošanas nodaļa, kuras darbs orientēts uz pirmsskolas vecuma bērnu, skolēnu no 1.līdz 9.klasei, vecāku, pedagogu un citus interesentu apkalpošanu	X			
Pārskata periodā bibliotēka regulāri rīkoja krājuma popularizēšanas un lasīšanas veicināšanas pasākumus; īstenoja lasīšanas veicināšanas pasākumu programmu bērniem un pusaudžiem	X			
Bibliotēka aktīvi sadarbojās ar pilsētas izglītības iestādēm	X			

Darbs ar bērniem un jauniešiem ir labā līmenī	X			
Reģiona galvenās bibliotēkas funkciju veikšana. Metodiskais darbs				
Metodiskā darba funkcijas un konsultācijas reģiona pašvaldību bibliotēkām ietilpst bibliotēkas darbinieku amata pienākumos	X			
Bibliotēka veica bērnu bibliotēkārās apkalpošanas darba koordināciju reģiona novadu bibliotēkās, regulāri sniedza informāciju par aktualitātēm darbā ar bērniem un jauniešiem.	X			
Bibliotēka organizēja bibliotēkārā darba praktikumus jaunatnācējiem, individuālās apmācības bibliotekāriem par dažādiem bibliotēkārā darba jautājumiem, konsultēja uzziņu un informācijas darbā reģiona bibliotēku darbiniekus	X			
Bibliotēka sekmīgi sagatavoja novadu bibliotēkas vietējas nozīmes bibliotēku akreditācijai	X			
Bibliotēka sekmīgi un savlaicīgi veica reģiona bibliotēku darba rādītāju apkopošanu un datu rediģēšanu Latvijas Digitālajā kultūras kartē	X			
Pārskata periodā bibliotēka regulāri rīkoja seminārus reģiona bibliotekāriem, iepazīstināja ar nozares aktualitātēm, organizēja profesionālās pilnveides mācības, bibliotēkārā darba praktikumus jaunatnācējiem	X			Gadā tika rīkoti 6 semināri. Bibliotēkas metodiskais un konsultatīvais darbs ir labā līmenī
Bibliotēka piedalījās novadu bibliotēku krājumu inventarizācijās		X		Nav novadu bibliotēku inventarizāciju plāna.
Bibliotēka sekmīgi veica reģiona pašvaldību bibliotēku profesionālo vadību, bibliotēkārā darba koordināciju reģionā, konsultācijas novadu pašvaldību publisko bibliotēku	X			

vadītājiem un izglītības iestāžu bibliotēkām				
Bibliotēkas infrastruktūra				
Bibliotēkas telpu platība, to tehniskais stāvoklis ir atbilstoši, lai sniegtu kvalitatīvus un daudzveidīgus bibliotekāros pakalpojumus	X			Telpas lasītāju apkalpošanai - 1374 m ²
Telpu iekārtojums ir funkcionāls. Ir nodrošināti ērti apstākļi dažādām mērķgrupām	X			Nākotnē izveidot funkcionālās zonas dažādām vecuma grupām Bērnu un jauniešu nodaļā.
Bibliotēkā ir telpa pasākumiem	X			
Bibliotēkā ir mācību un semināru telpa	X			
Bibliotēkā ir izveidota klusā (individuālā) lasītava			X	Tiek izvērtētas iespējas par tās izveidi
Telpu noformējums ir informatīvs un estētiski pievilcīgs	X			
Telpu apgaismojums ir labs	X			
Mēbeļu un pārējā aprīkojuma atbilstība – laba	X			
Tehnoloģiskais nodrošinājums lietotājiem (datori, multifunkcionālās iekārtas) ir labs	X			
Tehnoloģiskais nodrošinājums darbiniekiem (datori, printeri, multifunkcionālās iekārtas, skeneri) ir labs	X			
Klimatiskie apstākļi telpās ir atbilstoši prasībām	X			
Bibliotēka ir pieejama apmeklētājiem ar kustību traucējumiem.	X			
Apmeklētāju informēšanai pie ieejas ir plāksne ar bibliotēkas nosaukumu un darba laiku.	X			
Pilsētā ir izvietotas norādes uz bibliotēku	X			

Slēdziens

Preiļu Galvenā bibliotēka atbilst akreditācijas nosacījumiem un akreditācijas rezultātā bibliotēkai jāpiešķir **reģiona galvenās bibliotēkas statuss**.

Ieteikumi:

1. Skaidri definēt darbinieku amata pienākumus un apstiprināt struktūrvienību reglamentus atbilstoši nolikumā noteiktajai struktūrai.
2. Aktivizēt krājuma izvērtēšanu, norakstot fiziski nolietotos izdevumus un izslēdzot no aktīvā krājuma mazizmantoto literatūru.
3. Krājuma komplektēšanas koncepciju papildināt ar reālās situācijas analīzi, pamatojot ar statistikas datiem.
4. Pārdalīt finansējumu, palielinot izdevumus bērnu un jauniešu literatūras iegādei.
5. Iekārtot atsauksmju / ierosinājumu burtnīcu.
6. Sistēmbibliotēkarei pilnveidot zināšanas par BIS ALISE un veikt sistēmas izmantošanas pārraudzību galvenajā bibliotēkā un reģionā. Plānot visu reģiona novadu bibliotēku krājumu automatizēto inventarizāciju organizēšanu.
7. Rast iespēju iekārtot darba un aktivitāšu zonu jauniešiem, iegādāties specializētos žurnālu plauktus.
8. Ņemot vērā bibliotēkas pakalpojumu klāsta pieaugumu, rast iespēju palielināt atalgojumu bibliotekārajam personālām.

Latvijas Bibliotēku padomes priekšsēdētāja,
Bibliotēku akreditācijas komisijas priekšsēdētāja

Dzidra Šmita